

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA AUTOCASCO

ustalone uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nr UZ/120/2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nr UZ/122/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	Ogólne warunki: § 1 ust. 4, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 8, § 9, § 11 ust. 5 – 8 i 14, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 31 Załącznik do OWU: Klauzula niezmienności wartości pojazdu Klauzula wariantu Wycena
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Ogólne warunki: § 1 ust. 4, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11 ust. 5 – 9 i 14, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 31 Załącznik do OWU: Klauzula niezmienności wartości pojazdu Klauzula wariantu Wycena

Rozdział I.

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej „Tuw PZUW” z osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
3. Tuw PZUW zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku Tuw PZUW nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
4. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

Definicje

§ 2

Przez pojęcia użyte w OWU rozumie się:

- 1) **awaria pojazdu** – wynikające z przyczyny wewnętrznej, nagłe i niespodziewane:
  - a) zatrzymanie funkcjonowania elementu mechanicznego, elektronicznego, elektrycznego, pneumatycznego lub hydraulicznego pojazdu lub

- b) zatrzymanie funkcjonowania lub uszkodzenie elementów połączonych lub współpracujących z elementem, który uległ awarii;
- 2) **bagaż** – bagażnik zewnętrzny zamontowany na pojeździe oraz następujące przedmioty znajdujące się w pojeździe lub w tym bagażniku zewnętrznym:
- a) przenośny sprzęt elektroniczny, w tym notebooki, netbooki, tablety, palmtopy, telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery, urządzenia do nawigacji, odtwarzacze audio - video lub multimedialne,
  - b) płyty CD, DVD, Blu-ray,
  - c) atlasy samochodowe,
  - d) wózki, chodziki,
  - e) odzież,
  - f) sprzęt sportowy i turystyczny,
  - g) torby, walizy, nesesery, plecaki, z wyłączeniem ich zawartości, chyba że są to rzeczy określone w lit. a-g;
- 3) **CFM** – Car Fleet Management – programy zarządzania flotą pojazdów wykonywane przez firmy zewnętrzne na rzecz korzystającego;
- 4) **części oryginalne** – części zamienne sygnowane logo producenta danej marki pojazdu oraz zalecane przez producenta lub oficjalnych importerów do stosowania przez ich sieci serwisowe;
- 5) **części alternatywne** - części zamienne uwzględnione w aktualnych polskich wydaniach systemu Audatex, Eurotax lub DAT, dystrybuowane poza siecią oficjalnego producenta lub importera pojazdu;
- 6) **części porównywalnej jakości** - części zamienne, których producent zaświadcza, że są tej samej jakości co części stosowane do montażu pojazdu danej marki przez jego producenta;
- 7) **dokument ubezpieczenia** – polisa bądź inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 8) **dokumenty pojazdu** - dowód rejestracyjny i karta pojazdu, jeżeli została wydana dla pojazdu;
- 9) **inny pojazd** - pojazd nie objęty umową ubezpieczenia;
- 10) **kierowca** – kierujący pojazdem;
- 11) **kradzież** - zabranie mienia w celu jego przywłaszczenia przez osobę niebędącą osobą uprawnioną do korzystania z tego mienia;
- 12) **maszyna budowlana** – maszyna lub zespoły maszyn stanowiące całość pod względem technologicznym i funkcjonalnym posiadające własny napęd i obsługiwane przez operatora, których konstrukcja i przeznaczenie umożliwia prowadzenie prac, zgodnie z przyjętą do ich realizacji technologią, dopuszczone do ruchu po drogach zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128 j.t. ze zm.);
- 13) **odszkodowanie** - świadczenie pieniężne przysługujące od TUW PZUW Ubezpieczonemu lub innej osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, ustalone według zasad określonych w OWU i umowie ubezpieczenia;
- 14) **okres eksploatacji pojazdu** – okres liczony od daty pierwszej rejestracji pojazdu dokonanej w roku jego produkcji do pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, a jeżeli:
- a) pierwsza rejestracja nastąpiła w innym roku niż rok produkcji pojazdu, okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 grudnia roku produkcji pojazdu,
  - b) nie jest znana data pierwszej rejestracji pojazdu, okres eksploatacji liczony jest od dnia 31 maja roku produkcji pojazdu;
- dla celów ustalenia wysokości odszkodowania okres eksploatacji pojazdu liczony jest do dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 15) **osoba uprawniona do korzystania z pojazdu:**
- a) korzystający z pojazdu na podstawie umowy leasingu albo kredytobiorca, któremu bank oddał przewłaszczony pojazd do używania albo najemca lub dzierżawca pojazdu w ramach umowy

- zawartej z firmą zarządzającą flotami samochodowymi (CFM) lub firmą leasingową w zakresie wynajmu długoterminowego lub dzierżawy długoterminowej albo
- b) inna niż określona w lit. a osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą właściciela, w szczególności na podstawie umowy użyczenia, przechowania, komisju, w ramach stosunku pracy albo
  - c) osoba, która faktycznie włada pojazdem za zgodą osoby, o której mowa w lit. a albo lit. b, albo
  - d) osoba, której osoba określona w lit. a, lit. b albo lit. c, zezwoliła grzecznościowo na jednorazowe, krótkotrwałe skorzystanie z pojazdu;
- 16) **pojazd** – pojazd wskazany w umowie ubezpieczenia, spełniający warunki, o których mowa w § 3;
- 17) **pomieszczenie zamknięte** – pomieszczenie zamknięte na co najmniej jeden atestowany zamek wielozastawkowy lub atestowaną kłódkę wielozastawkową lub pomieszczenie zamknięte z wykorzystaniem atestowanego systemu zamykania elektromechanicznego, nie przeznaczone do przechowywania pojazdów stanowiących własność różnych właścicieli;
- 18) **praca pojazdu niepodlegającego rejestracji** - używanie pojazdu niepodlegającego rejestracji, w tym maszyny budowlanej, lecz dopuszczonego do ruchu na podstawie przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym (w szczególności do prowadzenia prac budowlanych, montażowych, leśnych lub rolniczych) lub ruch takiego pojazdu poza drogą rozumianą zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym; za pracę pojazdu niepodlegającego rejestracji uważa się również czynności:
- a) wykonywane stale lub tymczasowo,
  - b) przygotowawcze lub pomocnicze,
  - c) wykonywane przy wykorzystaniu pojazdu lub pojazdu wraz z zamontowaną na nim maszyną lub zespołem maszyn;
- 19) **przywłaszczenie pojazdu** - bezprawne włączenie pojazdu do swojego majątku lub wykonywanie wobec niego w inny sposób uprawnień właściciela przez osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, w szczególności odmowa zwrotu pojazdu na wezwanie jego właściciela w związku z rozwiązaniem albo wygaśnięciem umowy uprawniającej do korzystania z pojazdu;
- 20) **RP** – Rzeczypospolita Polska;
- 21) **ruch pojazdu** - sytuacje, gdy pojazd porusza się wskutek pracy silnika lub siłą bezwładności;
- 22) **Sieć Naprawcza** – grupa wyselekcjonowanych warsztatów naprawczych
- 23) **składka ubezpieczeniowa** – wynagrodzenie należne TUW PZUW z tytułu udzielonej ochrony ubezpieczeniowej;
- 24) **stała wartość pojazdu** – wartość pojazdu ustalona według zasad określonych w pkt 33 – 36 w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, obowiązująca w całym okresie ubezpieczenia;
- 25) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności TUW PZUW na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia;
- 26) **szkoda całkowita** – uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty jego naprawy ustalone według zasad określonych w § 23 ust. 4 przekraczają 70% wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania;
- 27) **szkoda częściowa** – szkoda inna niż szkoda całkowita;
- 28) **szkoda eksploatacyjna** – szkoda powstała w wyniku zużycia, korozji, utlenienia lub zawilgocenia pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 29) **szkoda kradzieżowa** – kradzież pojazdu, jego części lub wyposażenia, lub uszkodzenie pojazdu w następstwie jego zabrania w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 30) **Ubezpieczający** – osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną zawierająca z TUW PZUW umowę ubezpieczenia;
- 31) **Ubezpieczony** – osoba, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia (właściciel pojazdu);

- 32) **udział własny** - określona w umowie ubezpieczenia lub w OWU, wyrażona procentowo w stosunku do sumy ubezpieczenia albo procentowo lub kwotowo w stosunku do odszkodowania kwota pomniejszająca odszkodowanie, stanowiąca ryzyko własne Ubezpieczonego; w przypadku udziału własnego wyrażonego w stosunku do odszkodowania podstawę obliczenia kwoty udziału własnego stanowi kwota odszkodowania przed pomniejszeniem jej o udział własny; w przypadku zbiegu udziałów własnych z różnych tytułów odszkodowanie pomniejsza się o każdy udział własny zaczynając od największego, przy czym kwota odszkodowania pomniejszona o pierwszy udział własny stanowi podstawę do obliczenia kwoty kolejnego udziału własnego i zasadę tę stosuje się odpowiednio do każdego następnego udziału własnego;
- 33) **wartość pojazdu** - wartość pojazdu ustalana na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, modelu i typu, z uwzględnieniem: jego pochodzenia, roku produkcji, daty pierwszej rejestracji, wyposażenia, przebiegu, stanu technicznego i charakteru eksploatacji; notowania rynkowe stanowiące podstawę ustalenia wartości pojazdu zawarte są w katalogu wymienionym w umowie ubezpieczenia; w przypadku braku notowań rynkowych danego pojazdu wartość pojazdu ustala się metodą wyceny indywidualnej; w przypadku pojazdu fabrycznie nowego, którego nabycie jest potwierdzone fakturą VAT:
- a) w okresie 6 miesięcy od dnia wystawienia faktury VAT określa się na podstawie tej faktury VAT, o ile nie jest ona niższa od wartości pojazdu wynikającej z notowań rynkowych,
  - b) jeśli wartość pojazdu określona w fakturze VAT jest niższa od wartości wynikającej z notowań rynkowych, wartość pojazdu ustala się na podstawie notowań rynkowych,
  - c) wartość pojazdu ustalona na podstawie faktury VAT nie ulega zmianie dla celów umowy ubezpieczenia w okresie 6 miesięcy od dnia wystawienia tej faktury VAT;
- 34) **wartość pojazdu brutto** - wartość pojazdu uwzględniającą naliczony przy jego nabyciu podatek VAT obliczony według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów;
- 35) **wartość pojazdu netto** - wartość pojazdu bez uwzględnienia naliczonego podatku VAT obliczonego według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów;
- 36) **wartość pojazdu netto powiększona o 50% stawki VAT** – wartość pojazdu netto powiększona o 50% stawki podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu i obliczonego według stawki obowiązującej dla tego rodzaju pojazdów;
- 37) **włamanie** – pokonanie zabezpieczenia pojazdu przewidzianego w jego konstrukcji lub zabezpieczenia przeciwkradzieżowego, w celu dostania się do wnętrza pojazdu przez osobę niebędącą Ubezpieczonym albo osobą uprawnioną do korzystania z pojazdu, bez zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia, kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia;
- 38) **wniosek** – wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający podaje wszystkie znane sobie okoliczności i informacje w odpowiedzi na zapytania TUV PZUW, stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia;
- 39) **wypadek** – zdarzenie, w wyniku którego pojazd został unieruchomiony, z wyłączeniem kradzieży pojazdu, awarii pojazdu, awarii ogumienia, przepalenia żarówki, rozładowania akumulatora, zniszczenia, kradzieży, zagubienia lub utraty z innych przyczyn kluczyków lub sterowników służących do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu; za wypadek uważa się w szczególności kolizję, pożar, szkodę kradzieżową niebędącą kradzieżą pojazdu, włamanie do pojazdu lub uszkodzenie pojazdu, które powodują unieruchomienie pojazdu;
- 40) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie niezależne od woli Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu powodujące szkody objęte zakresem ubezpieczenia określonym w OWU i umowie ubezpieczenia;
- 41) **wyposażenie pojazdu**: sprzęt i urządzenia, zamontowane w pojeździe, służące do utrzymania i używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, a także służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą oraz stanowiące sprzęt i urządzenia multimedialne, będące własnością ubezpieczonego; za wyposażenie pojazdu uważa się sprzęt i urządzenia stanowiące wyposażenie standardowe pojazdu oraz sprzęt i urządzenia inne niż stanowiące

wyposażenie standardowe pojazdu, o ile zostało wymienione w umowie ubezpieczenia i uwzględnione w wartości pojazdu.

Rozdział II. Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy wraz z wyposażeniem określonym w umowie ubezpieczenia:
  - 1) zarejestrowane w RP stosownie do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym;
  - 2) nabytym na terytorium UE, który ma być zarejestrowany w RP w ciągu 30 dni od dnia objęcia pojazdu mechanicznego w posiadanie przez jego nabywcę.
2. Ubezpieczenia mogą dotyczyć następujących rodzajów pojazdów, o których mowa w ust. 1:
  - 1) samochody osobowe,
  - 2) samochody ciężarowe,
  - 3) autobusy,
  - 4) motocykle,
  - 5) samochody specjalne,
  - 6) ciągniki samochodowe,
  - 7) ciągniki rolnicze,
  - 8) motorowery,
  - 9) przyczepy,
  - 10) naczepy,
  - 11) pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym,
  - 12) trolejbusy,
  - 13) tramwaje,
  - 14) wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym lub spalinowym,
  - 15) pojazdy samochodowe inne.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym oraz po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy inne niż wymienione w ust. 1 i 2.

Rozdział III. Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta z zastosowaniem rozszerzonego zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 i 7, lub zmniejszonego zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 8.
3. Z zastrzeżeniem § 10, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, do umowy ubezpieczenia możliwe jest włączenie Klauzuli niezmienności wartości pojazdu (Opcja Auto Wartość 100%), w brzmieniu określonym w załączniku do OWU.

Zakres terytorialny

§ 5

1. W zakresie przyjętym w umowie ubezpieczenia ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły na terytorium RP i innych państw Europy oraz Algierii, Maroka, Izraela i Tunezji, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, zakresem ubezpieczenia nie są objęte szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

§ 6

1. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może obejmować szkody powstałe w okresie wykorzystania pojazdu jako rekwizytu lub pojazdu demonstracyjnego.
2. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może obejmować szkody kradzieżowe powstałe na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

§ 7

1. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia może obejmować szkody powstałe w pojazdach przeznaczonych do:
  - 1) zarobkowego przewozu osób, w tym taxi - dotyczy wyłącznie samochodów osobowych, ciężarowych w nadwoziu osobowego lub innych ciężarowych o ładowności do 750 kg,
  - 2) wynajmu zarobkowego w ramach działalności gospodarczej w zakresie wynajmu pojazdów,
  - 3) udostępniania jako zastępcze na zasadach innych niż wynajem pojazdu,
  - 4) przewozu przesyłek kurierskich - dotyczy wyłącznie samochodów osobowych, ciężarowych w nadwoziu osobowego lub innych ciężarowych o ładowności do 2 ton,
  - 5) jazd interwencyjnych lub patrolowych w ramach działalności gospodarczej polegającej na ochronie osób lub mienia,
  - 6) nauki jazdy,
- w związku z ruchem pojazdu lub podczas używania pojazdu w celach, o których mowa w pkt. 1-6.
2. Za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa ubezpieczenia może obejmować:
  - 1) opcję dodatkowego holowania pojazdu obejmującą zwrot udokumentowanych kosztów holowania pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego ponad limit określony w § 9 ust. 2, przy czym limit ten ulega pomniejszeniu o kwotę każdorazowego zwrotu tych kosztów;
  - 2) opcję pojazdu zastępczego obejmującą zwrot udokumentowanych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego o zbliżonych parametrach technicznych do ubezpieczonego pojazdu za okres nie wcześniej niż od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego do dnia dokonania naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym nie dłuższy niż uzasadniony technologicznie okres wykonywania naprawy pojazdu na terytorium RP, a jeżeli z jakiegokolwiek powodu ubezpieczony pojazd nie będzie naprawiany (np. Ubezpieczony zrezygnuje z naprawy lub ma miejsce szkoda całkowita), TUW PZUW pokrywa udokumentowane koszty wynajmu pojazdu zastępczego w okresie do upływu 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy ubezpieczonego pojazdu, przy czym limit ten ulega pomniejszeniu o kwotę każdorazowego zwrotu tych kosztów;
  - 3) w przypadku umów AC, w których przedmiotem ubezpieczenia są samochody osobowe, samochody ciężarowe w nadwoziu osobowego lub samochody ciężarowe o ładowności do 750 kg - szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie bagażu należącego do ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, pod warunkiem że uszkodzenie, zniszczenie lub utrata bagażu powstały w związku z zajściem wypadku ubezpieczeniowego, w wyniku którego wystąpiła szkoda w pojeździe, jego części lub wyposażeniu, objęta zakresem autocasco, za którą TUW PZUW ponosi odpowiedzialność na podstawie OWU.

Zmniejszenie zakresu ubezpieczenia

§ 8

Za odpowiednio obniżoną składkę ubezpieczeniową umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10, może zostać zawarta:

- 1) z zastosowaniem udziału własnego w każdej szkodzie w wysokości 5%, 10%, 15% albo 20% odszkodowania albo sumy ubezpieczenia albo w innej wysokości określonej w umowie ubezpieczenia;
- 2) z wyłączeniem odpowiedzialności TUW PZUW za szkody o wartości nie przekraczającej 5%, 10%, 20%, 30% albo 40% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (franszyza integralna);
- 3) w wariantcie „Wycena” - z zastosowaniem rozliczenia kosztów naprawy pojazdu według wyceny dokonanej przez TUW PZUW, o którym mowa w § 24 ust. 7;
- 4) z ograniczeniem odpowiedzialności TUW PZUW do szkód powstałych wyłącznie na terytorium RP;
- 5) z zastosowaniem pomniejszania sumy ubezpieczenia o każde wypłacone odszkodowanie (redukcja sumy ubezpieczenia);
- 6) z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody kradzieżowe.

Koszty dodatkowe

§ 9

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, TUW PZUW zwraca w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione okolicznościami danego wypadku ubezpieczeniowego koszty:
  - 1) parkowania uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do 3 dni po dokonaniu oględzin i sporządzeniu powypadkowej kalkulacji kosztów naprawy pojazdu lub po przekazaniu przez TUW PZUW zgody na holowanie pojazdu do RP w przypadku, o którym mowa w § 25 ust. 4;
  - 2) holowania lub transportu uszkodzonego pojazdu z miejsca zajścia wypadku ubezpieczeniowego pod warunkiem, że usługi te nie mogły być świadczone w ramach posiadanego przez Ubezpieczonego ubezpieczenia TUW PZUW Auto Pomoc, a jeżeli koszty te zostały pokryte z ubezpieczenia TUW PZUW Auto Pomoc w części, TUW PZUW zwraca pozostałe koszty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kwota zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej. Postanowienia tego nie stosuje się, jeżeli koszty te zostały poniesione w okolicznościach, o których mowa w ust. 3, oraz do umów ubezpieczenia zawartych z którąkolwiek z opcji świadczeń, o których mowa w § 7 ust. 2.
3. TUW PZUW zobowiązany jest zwrócić w granicach sumy ubezpieczenia koszty:
  - 1) wynikłe z zastosowania, w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, środków podjętych w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
  - 2) dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w § 27 ust. 1 pkt 1 lit. d.
4. TUW PZUW zwraca koszty, o których mowa w ust. 1, do wysokości faktycznie poniesionych, maksymalnie jednak do wysokości średniej ceny usług parkowania, holowania lub transportu pojazdu stosowanych na terenie, na którym zaszedł wypadek ubezpieczeniowy i w granicach limitu określonego w ust. 2.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 10

1. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- 1) których wartość nie przekracza 300 zł (franszyza integralna), chyba że w umowie AC przyjęto inną wysokość franszyzy integralnej; ograniczenie to nie dotyczy szkód polegających na uszkodzeniu wnętrza pojazdu przez osoby, których przewóz wymagany był potrzebą udzielenia pomocy medycznej;
- 2) spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
- 3) spowodowane umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 4) powstałe podczas kierowania pojazdem przez Ubezpieczonego, osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym:
  - a) w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego lub
  - b) nie posiadającego uprawnień do kierowania pojazdem, wymaganych prawem państwa, na terytorium którego zaszedł wypadek ubezpieczeniowy, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 5) powstałe podczas kierowania pojazdem niezarejestrowanym lub pojazdem nieposiadającym ważnego dowodu rejestracyjnego lub ważnego badania technicznego, jeżeli w odniesieniu do tego pojazdu obowiązuje wymóg rejestracji lub dokonywania okresowych badań technicznych, a stan techniczny pojazdu miał wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 6) spowodowane działaniami wojennymi lub powstałe w czasie używania pojazdu w związku z określonymi w przepisach prawa obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska lub innych podmiotów, a także zaistniałe wskutek udziału Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu lub sabotażu;
- 7) powstałe w związku z używaniem pojazdu jako narzędzia przestępstwa przez Ubezpieczonego, osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu lub osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 8) eksploatacyjne;
- 9) powstałe wskutek używania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub wskutek niewłaściwego załadowania lub przewożenia ładunku lub bagażu, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
- 10) kradzieżowe, w przypadku gdy:
  - a) kierowca wysiadł z pojazdu, pozostawiając wewnątrz kluczyk lub sterownik służący do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu (lub oba te urządzenia) bez ich zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia pojazdu przy ich pomocy przez osobę niepowołaną lub
  - b) po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez bezpośredniego nadzoru Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, pozostawiono w pojeździe lub nie dokonano zabezpieczenia poza pojazdem kluczyka lub sterownika służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych (lub łącznie wszystkich tych dokumentów i urządzeń) lub
  - c) po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez bezpośredniego nadzoru Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, nie dokonano zabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji lub nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w które pojazd był wyposażony, z wyjątkiem przypadku gdy kradzieży dokonano z pomieszczenia zamkniętego, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego, w tym jeżeli spełnienie warunków określonych w lit. a-c było

uniemożliwione uprzednim użyciem przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia przez sprawcę kradzieży pojazdu;

- 11) w sprzęcie i urządzeniach multimedialnych, jeżeli po opuszczeniu pojazdu i pozostawieniu go bez nadzoru Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, pozostawiono w pojeździe wyjmowany element lub panel tego sprzętu lub urządzenia, chyba, że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 12) powstałe w wyposażeniu pojazdu nie wymienionym w umowie ubezpieczenia lub w wyposażeniu pojazdu zamontowanym po zawarciu umowy ubezpieczenia, o którym nie powiadomiono TUV PZUW, z zastrzeżeniem § 11 ust. 5;
  - 13) polegające na utracie lub uszkodzeniu pojazdu wskutek jego przywłaszczenia lub polegające na kradzieży pojazdu, która miała miejsce w okresie tego przywłaszczenia;
  - 14) polegające na utracie pojazdu pochodzącego z kradzieży, jeżeli w dniu faktycznej utraty pojazdu nie upłynął wymagany przepisami prawa okres do nabycia własności tego pojazdu przez Ubezpieczonego na zasadzie dobrej wiary;
  - 15) powstałe wskutek włamania, gdy nie dokonano zabezpieczenia pojazdu w sposób przewidziany w jego konstrukcji lub nie uruchomiono wszystkich zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w które pojazd był wyposażony, chyba że niezabezpieczenie pojazdu lub nieuruchomienie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
  - 16) polegające na awarii pojazdu;
  - 17) powstałe podczas jazd wyścigowych lub konkursowych oraz treningów do tych jazd;
  - 18) powstałe podczas pracy pojazdu nie podlegającego rejestracji, z wyłączeniem kombajnu rolniczego;
  - 19) dotyczące elementów nieuszkodzonych, których wymiana wynika ze zmian konstrukcji pojazdu wprowadzonych przez producenta.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem nie są objęte również szkody, o których mowa w § 6 i § 7 ust.1.
3. Fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uprawnienia do kierowania pojazdem ocenia się według przepisów prawa państwa, na terytorium którego zaszedł wypadek ubezpieczeniowy.

Rozdział IV. Umowa ubezpieczenia

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 11

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek Ubezpieczającego. TUV PZUW uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania indywidualnej oceny ryzyka oraz uprzedniej identyfikacji pojazdu wraz z jego wyposażeniem, a także od dokonania oględzin pojazdu. Wartość pojazdu dla celów zawarcia umowy ubezpieczenia ustalana jest przez TUV PZUW w porozumieniu z Ubezpieczającym.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie pisemnej na podstawie okoliczności oraz danych i informacji podanych przez Ubezpieczającego we wniosku. TUV PZUW może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od ich udokumentowania.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUV PZUW potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
4. Zmiana zakresu ubezpieczenia w czasie trwania umowy ubezpieczenia wymaga sporządzenia w formie pisemnej aneksu do tej umowy, z zastrzeżeniem, że powyższa zmiana warunków umowy będzie obowiązywać do końca okresu ubezpieczenia określonego w tej umowie.
5. Zmiana wyposażenia pojazdu, w tym nie powodująca zmiany wartości pojazdu powyżej sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, wymaga zgłoszenia do ubezpieczenia, pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania z tytułu szkód powstałych w tym wyposażeniu.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości TUV PZUW wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUV PZUW zapytywał w formularzu oferty, w tym wniosku, albo przed

zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez T UW PZUW umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Jednakże T UW PZUW może się zwrócić do Ubezpieczającego z wnioskiem o uzupełnienie brakujących danych lub dokumentów.

7. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić T UW PZUW o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 6, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
8. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 6 i 7 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
9. T UW PZUW nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 6 - 8 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 6 – 8 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
10. W razie zbycia pojazdu prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na jego nabywcę. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia wymaga zgody T UW PZUW, z zastrzeżeniem ust. 11.
11. Przeniesienie tych praw na dotychczasowego posiadacza pojazdu będącego osobą, o której mowa w § 2 pkt 15 lit. a nie wymaga zgody T UW PZUW.
12. W przypadku przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, zbywca lub nabywca pojazdu najpóźniej w dniu jego zbycia zobowiązany jest zawiadomić T UW PZUW o fakcie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia, dostarczając do T UW PZUW dokument potwierdzający przeniesienie tych praw. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia może nastąpić wyłącznie ze skutkiem na dzień zbycia pojazdu. T UW PZUW potwierdza przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu w formie pisemnej.
13. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą T UW PZUW umówiły się inaczej. Pomimo przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia własności pojazdu na nabywcę.
14. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę pojazdu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia własności pojazdu na nabywcę.
15. Postanowień ust. 10 – 14 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego.

Warianty umowy

§ 12

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest w wariantcie serwisowym, o którym mowa w § 24 ust. 3 pkt 1.
2. Na wniosek Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia może być zawarta w wariantcie optymalnym, o którym mowa w § 24 ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że zawarcie umowy ubezpieczenia w tym wariantcie jest możliwe pod warunkiem dokonania indywidualnej oceny ryzyka przez T UW PZUW oraz spełnieniu wymogów określonych przez T UW PZUW.

Zabezpieczenia przeciwkradzieżowe

§ 13

1. Jeżeli ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody kradzieżowe, T UW PZUW może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od zainstalowania w pojeździe T UW PZUW zabezpieczeń przeciw-

kradzieżowych. Rodzaj zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, od których zainstalowania uzależniono zawarcie umowy ubezpieczenia, wskazany jest w umowie ubezpieczenia.

2. TUW PZUW może także uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od potwierdzenia sprawności zabezpieczenia przeciwkradzieżowego przez podmiot profesjonalnie trudniący się montażem lub serwisowaniem zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

Suma ubezpieczenia

§ 14

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu brutto, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym suma ubezpieczenia może odpowiadać wartości pojazdu netto lub netto powiększonej o 50% stawki VAT, jeżeli ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia nie ulega w okresie ubezpieczenia pomniejszeniu o wypłacone odszkodowania.
4. W przypadku nadubezpieczenia, gdy wskazana w umowie suma ubezpieczenia przekracza o 20% wartość rynkową pojazdu w dniu ustalania odszkodowania, do rozliczenia szkody przyjmuje się ustaloną na dzień ustalania odszkodowania wartość rynkową pojazdu.
5. Z tytułu ubezpieczenia szkód w bagażu, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 3, ustala się odrębną sumę ubezpieczenia w kwocie 5 000 zł.

Okres ubezpieczenia

§ 15

Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy lub na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

Początek i koniec odpowiedzialności TUW PZUW

§ 16

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność TUW PZUW rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypadający na dzień, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, albo na dzień przypadający po tym dniu, odpowiedzialność TUW PZUW rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
3. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypadający przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność TUW PZUW rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty. Jeżeli składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona do trzydziestego dnia od dnia początku okresu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z tym dniem.

§ 17

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;

- 2) z dniem wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie pojazdu;
- 3) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań, jeżeli w umowie ubezpieczenia umówiono się, że suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o każde wypłacone odszkodowanie (§ 14 ust. 3);
- 4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia TUW PZUW o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy TUW PZUW ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności, chyba że zapłata została uiszczona;
- 6) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 19 ust. 9;
- 7) z chwilą przeniesienia własności pojazdu, chyba że wraz z przeniesieniem własności pojazdu na nabywcę przeszły lub zostały przeniesione prawa z umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 11 ust. 10 -13;
- 8) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 18;
- 9) z dniem udokumentowania trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu, bez zmiany w zakresie prawa własności, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 10) z dniem wyrejestrowania pojazdu, w przypadku doręczenia TUW PZUW oświadczenia Ubezpieczającego o woli rozwiązania umowy ubezpieczenia ze względu na wyrejestrowanie pojazdu;
- 11) z dniem zarejestrowania pojazdu za granicą RP;
- 12) z dniem przekazania pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów.

§ 18

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą - w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie.
2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUW PZUW udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
3. Towarzystwo wypowiada umowę ze skutkiem natychmiastowym z ważnych powodów np.:
  - 1) wyszły na jaw rozbieżności w stanie lub danych pojazdu,
  - 2) okazało się, że właścicielem lub dysponentem pojazdu jest osoba inna niż wskazana w dokumencie ubezpieczenia,
  - 3) ubezpieczający lub ubezpieczony podał nieprawdziwe informacje o okolicznościach powstania szkody,
  - 4) ubezpieczający lub ubezpieczony podał nieprawdziwe informacje, które mają wpływ na wysokość odszkodowania, zwrot kosztów lub świadczenia.

Rozdział V.

Składka ubezpieczeniowa

§ 19

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUW PZUW.

2. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inny termin opłacenia składki ubezpieczeniowej.
3. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z TUV PZUW w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku TUV PZUW wymaganą pełną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Zapłata składki ubezpieczeniowej może być rozłożona na raty. Terminy i wysokość zapłaty kolejnych rat składki ubezpieczeniowej określa się w umowie ubezpieczenia.
6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres krótszy niż 12 miesięcy składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo.
7. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od rodzaju pojazdu, sumy ubezpieczenia, okresu eksploatacji pojazdu, okresu ubezpieczenia, charakteru prowadzonej działalności gospodarczej przez użytkownika pojazdu, sposobu wykorzystywania pojazdu oraz zwyczaj i zniżek, w szczególności za zmniejszenie albo rozszerzenie zakresu ubezpieczenia, poziomu szkodowości oraz innych okoliczności wynikających z oceny ryzyka.
8. Do zmiany umowy ubezpieczenia stosuje się taryfę obowiązującą w dniu zawarcia tej umowy. Ewentualne obniżenie lub podwyższenie składki ubezpieczeniowej następuje w zależności od przyjętego w umowie ubezpieczenia sposobu płatności składki ubezpieczeniowej (jednorazowo lub w ratach).
9. W razie ujawnienia okoliczności, które pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
10. Jeżeli Ubezpieczający lub jego przedstawiciel lub Ubezpieczony podał do wiadomości TUV PZUW nieprawdziwe okoliczności mające wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się TUV PZUW, gdyby podano prawdziwe okoliczności a składką ubezpieczeniową przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie TUV PZUW o dopłatę różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

Zwrot składki ubezpieczeniowej

§ 20

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Rozdział VI.

Ustalenie odszkodowania

Ogólne zasady ustalania wysokości odszkodowania

§ 21

1. Odszkodowanie nie może być wyższe od sumy ubezpieczenia.
2. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto, przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT. Jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu netto, przy ustaleniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się podatku VAT. Jeżeli

suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu netto powiększonej o 50% stawki VAT, przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się 50% naliczonej stawki VAT.

3. Przy ustaleniu odszkodowania zastosowanie mają udziały własne określone w umowie ubezpieczenia.
4. Przy ustaleniu odszkodowania za szkody powstałe w ogumieniu lub w elementach układu wydechowego uwzględnia się indywidualnie stopień jego zużycia eksploatacyjnego.

Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku kradzieży pojazdu

§ 22

W razie kradzieży pojazdu T UW PZ UW określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży, z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia.

Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku szkody całkowitej

§ 23

1. W celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu, ustalonych według zasad określonych w ust. 2.
2. Koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, ustala się na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez T UW PZ UW według zasad zawartych w systemie Audatex, Eurotax lub DAT, z zastosowaniem:
  - 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
  - 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez T UW PZ UW w oparciu o średnie ceny usług autoryzowanych stacji obsługi pojazdów działających na terenie miejsca zamieszkania ubezpieczonego lub osoby, o której mowa w § 2 pkt 15 lit. a;
  - 3) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex, Eurotax lub DAT, ustalonych według wariantu serwisowego;
  - 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex, Eurotax lub DAT.

W kalkulacji kosztów naprawy uwzględniane są uszkodzenia pojazdu wynikające z wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku ujawnienia uszkodzeń nieuwzględnionych w kalkulacji kosztów naprawy, ubezpieczony lub ubezpieczający zobowiązany jest poinformować o tym T UW PZ UW w celu umożliwienia T UW PZ UW potwierdzenia zakresu uszkodzeń i uwzględnienia ich w kalkulacji kosztów naprawy. Koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usług i części zamiennych stosowanych w RP w dniu ustalenia odszkodowania.

3. Koszty naprawy, o których mowa w ust. 2, nie stanowią podstawy do ustalenia wysokości odszkodowania.
4. W razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości, z uwzględnieniem warunków umowy AC, przy czym wartość rynkowa pozostałości jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów).
5. W przypadku zgłoszeń kilku szkód pochodzących z różnych wypadków ubezpieczeniowych, na potrzeby ustalenia czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, przyjmuje się zasadę, iż sumaryczne koszty napraw wszystkich zgłoszonych i nienaprawionych szkód, których zasady zostały opisane w § 23. ust. 2, nie mogą przekroczyć 70% wartości pojazdu.

Ustalenie wysokości odszkodowania w przypadku szkody częściowej

§ 24

1. W przypadku szkody częściowej TUV PZUW sporządza lub zleca sporządzenie kalkulacji kosztów naprawy lub protokołu szkody, w którym uwzględniane są uszkodzenia pojazdu wynikające z wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku ujawnienia uszkodzeń związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym, nieuwzględnionych w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody, Ubezpieczony lub Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować o tym TUV PZUW, w celu umożliwienia TUV PZUW potwierdzenia zakresu uszkodzeń i uwzględnienia ich w kalkulacji kosztów naprawy lub w protokole szkody.
2. Koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usług i części zamiennych stosowanych w RP w dniu ustalenia odszkodowania.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, koszty naprawy pojazdu ustalane są na podstawie następujących cen części zamiennych zakwalifikowanych do wymiany:
  - 1) w wariantcie serwisowym – cen części oryginalnych;
w wariantcie optymalnym:
    - a) cen części oryginalnych, pomniejszonych w zależności od okresu eksploatacji ubezpieczonego pojazdu, według poniższych wskaźników:

Okres eksploatacji pojazdu	Procent pomniejszenia
do 3 lat	30%
powyżej 3 do 5 lat	45%
powyżej 5 do 8 lat	55%
powyżej 8 lat	60%

Jeśli w trakcie eksploatacji pojazdu dokonano wymiany części (zespołów) lub wyposażenia pojazdu udokumentowanej rachunkami, pomniejszenie cen wymienionych elementów ustala się indywidualnie z uwzględnieniem okresu ich eksploatacji;

- b) cen części alternatywnych,
4. Jeżeli w systemach Audatex lub Eurotax lub DAT dostępne są części oryginalne i alternatywne lub części tej samej kategorii ale pochodzące od różnych producentów, TUV PZUW ustala wysokość odszkodowania uwzględniając części o najniższej cenie, przy czym w przypadku części oryginalnych uwzględnia się cenę pomniejszoną według zasad określonych w ust. 3 pkt 2 lit. a.
5. Z zastrzeżeniem ust. 7, wysokość odszkodowania ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2-4 i sposobu naprawy pojazdu w wybranym przez Ubezpieczonego warsztacie wykonującym naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie Audatex, Eurotax lub DAT, z zastosowaniem:
  - 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
  - 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez TUV PZUW w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu;
  - 3) cen części zamiennych ustalonych stosownie do ust. 3 i 4;
  - 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex, Eurotax lub DAT.
TUV PZUW ustala odszkodowanie w sposób przewidziany w niniejszym ustępie pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów.
6. W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT, TUV PZUW weryfikuje wysokość odszkodowania ustaloną na podstawie tych rachunków lub faktur VAT według zasad określonych w ust. 5.

7. W razie nie przedstawienia rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 5, T UW PZUW wypłaca bezsporną część odszkodowania, ustaloną na podstawie wyceny sporządzonej przez T UW PZUW, w oparciu o zasady zawarte w systemach Audatex, Eurotax lub DAT, z zastosowaniem:
  - 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
  - 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez T UW PZUW w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie siedziby Ubezpieczającego lub ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, której mowa w § 2 ust. 15 lit. a;
  - 3) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax lub DAT, ustalonych stosownie do ust. 3 pkt 2;
  - 4) cen materiałów lakierniczych i normalistów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax lub DAT.

Szkody powstałe za granicą RP

§ 25

Z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli pojazd został uszkodzony wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicą RP, pojazd ten może zostać naprawiony za granicą RP w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy (naprawa prowizoryczna), jeżeli koszt tej naprawy w dniu jej wykonania nie przekracza kwoty 2.500 euro lub jej równowartości w innych walutach obcych, obliczonej według kursu średniego walut ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wykonania naprawy. Jeżeli koszt naprawy prowizorycznej przekracza wyżej wymienioną kwotę, wówczas naprawa pojazdu za granicą RP może nastąpić po uzgodnieniu z T UW PZUW albo może nastąpić na terytorium RP, z uwzględnieniem ust. 4.

1. Jeżeli koszty naprawy prowizorycznej zostały poniesione bezpośrednio przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu, w tym sytuacji wskazanej w ust. 1 zdanie drugie, zwrot tych kosztów następuje w RP, na podstawie imiennych rachunków lub faktur VAT i dowodów ich zapłaty.
2. Jeżeli dokonana za granicą RP naprawa pojazdu przekracza zakres naprawy prowizorycznej określonej w ust. 1, wysokość odszkodowania w tej części ustala się według cen obowiązujących w RP, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe. Wysokość odszkodowania ustala się według zasad określonych w § 24, przy czym stawki za roboczogodzinę ustala się według zasad określonych w § 24 ust. 7 pkt 2.
3. W razie konieczności holowania lub transportu do RP pojazdu uszkodzonego wskutek wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł za granicą RP, koszty holowania lub transportu tego pojazdu T UW PZUW zwraca według zasad określonych w § 9. Holowanie lub transport pojazdu wymaga uzgodnienia z T UW PZUW.

Rozdział VII.

Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

§ 26

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
  - 2) przedstawić posiadane dowody dotyczące zajścia wypadku ubezpieczeniowego lub poniesionych kosztów;
  - 3) ułatwić T UW PZUW lub osobom działającym na jego zlecenie ustalenie okoliczności zajścia wypadku ubezpieczeniowego i rozmiaru szkody;

- 4) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić TUW PZUW pomocy dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, TUW PZUW jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 27

1. Poza obowiązkami wynikającymi z § 26, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany ponadto:
  - 1) w przypadku szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu:
    - a) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian, jeżeli nie są one uzasadnione koniecznością kontynuowania bezpiecznej jazdy i nie podejmować ich naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez TUW PZUW lub jego przedstawiciela, chyba że TUW PZUW lub jego przedstawiciel nie przeprowadził ich w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłego (rzeczoznawcy);
    - b) powiadomić TUW PZUW o szkodzie powstałej na terytorium RP niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
    - c) powiadomić TUW PZUW o szkodzie powstałej za granicą RP, nie później niż w terminie 7 dni od dnia powrotnego przekroczenia granicy RP, a jeśli zaistniała konieczność korzystania z pomocy TUW PZUW przed powrotem do RP, powiadomienie TUW PZUW powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 dni od dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
    - d) przeprowadzić wymagane przepisami prawa dodatkowe badanie techniczne pojazdu po jego naprawie oraz poinformować TUW PZUW o przeprowadzeniu tego badania;
    - e) odnotować, w razie kolizji z innym pojazdem, dane dotyczące tego pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer dokumentu ubezpieczenia, nazwę i adres ubezpieczyciela, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych
  - 2) w przypadku szkody kradzieżowej lub szkody powstałej w okolicznościach uzasadniających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo:
    - a) powiadomić policję niezwłocznie po powzięciu informacji o którymkolwiek z tych zdarzeń,
    - b) powiadomić TUW PZUW niezwłocznie po powzięciu informacji o którymkolwiek z tych zdarzeń, jednak nie później niż w najbliższym dniu roboczym, przy czym przez dzień roboczy rozumie się dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
  - 3) w przypadku kradzieży pojazdu:
    - a) przekazać TUW PZUW: dokumenty pojazdu, kluczyki lub sterowniki służące do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu oraz kluczyki lub sterowniki służące do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w które pojazd był wyposażony, w celu ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW w okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 10 i 15;
    - b) okazać TUW PZUW umowę o świadczenie usługi monitoringu, poszukiwania i odzyskiwania pojazdu oraz dowodu zapłaty abonamentu za okres, w którym przypadał dzień, w którym dokonano kradzieży pojazdu, jeżeli w pojeździe zamontowane było zabezpieczenie przeciwkradzieżowe posiadające funkcję lokalizacji pojazdu, w celu ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 15;
    - c) w przypadku wypłaty odszkodowania na żądanie TUW PZUW przenieść na jego rzecz własność pojazdu po jego wyrejestrowaniu; jeżeli pojazd zostanie odzyskany po wypłacie przez TUW PZUW odszkodowania, TUW PZUW w uzgodnieniu z ubezpieczonym może

ponownie przenieść na niego własność pojazdu; jeżeli własność pojazdu nie została przeniesiona na TUW PZUW, wypłacone odszkodowanie podlega zwrotowi w całości, o ile pojazd nie został uszkodzony albo w odpowiedniej części, gdy nastąpiło uszkodzenie pojazdu, za które TUW PZUW jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania;

- 4) powiadomić TUW PZUW o utracie: dokumentów pojazdu, kluczyka lub sterownika, służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu, lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w które pojazd był wyposażony, w terminie, o którym mowa w pkt 2 lit. b i zabezpieczyć pojazd przed kradzieżą z należytą starannością, a w przypadku kradzieży oraz w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo - powiadomić policję w terminie, o którym mowa w pkt 2 lit. a;
  - 5) wymienić wkładki zamków oraz przekodować moduły zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w przypadku utraty z jakiegokolwiek przyczyny: kluczyka lub sterownika służącego do otwarcia pojazdu lub uruchomienia pojazdu, lub kluczyka lub sterownika służącego do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, w które pojazd był wyposażony;
  - 6) przekazać TUW PZUW wyjmowany element lub panel sprzętu lub urządzenia multimedialnego w przypadku kradzieży sprzętu lub urządzenia multimedialnego z wyjmowanym elementem lub panelem, w celu ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW w okolicznościach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 11.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a lub ust. 1 pkt 2 lit. a lub ust. 1 pkt 4 - 5, TUW PZUW jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
  3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b lub lit. c lub ust. 1 pkt 2 lit. b, TUW PZUW może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUW PZUW ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego. Skutki braku zawiadomienia TUW PZUW o wypadku ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli TUW PZUW w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

Rozdział VIII.

Wypłata odszkodowania i obowiązki informacyjne TUW PZUW

Wypłata odszkodowania

§ 28

1. Odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, płatne jest w złotych polskich.
2. Jeżeli w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym, który zaszedł za granicą RP, zostały poniesione koszty w walucie obcej, zwrot tych kosztów następuje w RP w złotych polskich przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu ustalenia kwoty podlegającej zwrotowi.

§ 29

Odszkodowanie, w tym zwrot kosztów, wypłacane jest Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej. Za szkodę powstałą w pojeździe wchodzącym w skład spadku odszkodowanie wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego (odpowiednio następcom prawnym).

Obowiązki TUW PZUW

§ 30

1. TUW PZUW dokonuje wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.

2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW albo wysokości odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, okazało się niemożliwe, wypłata odszkodowania, w tym zwrot kosztów, następuje w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania, w tym koszty podlegające zwrotowi, TUW PZUW wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. TUW PZUW jest zobowiązane:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
    - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
    - b) Ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
  - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
    - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
    - b) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
  - 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUW PZUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUW PZUW;
  - 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
  - 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności TUW PZUW oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
  - 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

Rozdział IX.
Regres ubezpieczeniowy
§ 31

1. Z dniem wypłaty przez T UW PZ UW odszkodowania, w tym kosztów podlegających zwrotowi, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na T UW PZ UW do wysokości wypłaconego odszkodowania lub zwróconych kosztów. Jeżeli T UW PZ UW pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami T UW PZ UW.
2. Nie przechodzą na T UW PZ UW roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub osobom uprawnionym do korzystania z pojazdu.
3. Jeżeli Ubezpieczony zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, T UW PZ UW może odmówić wypłaty odszkodowania lub zwrotu kosztów lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez T UW PZ UW odszkodowania lub zwrocie kosztów, wówczas T UW PZ UW przysługuje prawo dochodzenia zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub poniesionych kosztów.

Rozdział X.
Reklamacje, skierowanie do sądu
§ 32

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo złożenia reklamacji, przez którą rozumie się wystąpienie do T UW PZ UW, w którym zgłaszane jest zastrzeżenie dotyczące usług świadczonych przez T UW PZ UW.
2. Reklamację można złożyć:
  - 1) pisemnie – przesyłką pocztową (w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe) pod adresem siedziby T UW PZ UW: rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa, albo osobiście w siedzibie T UW PZ UW;
  - 2) ustnie – przez telefon, dzwoniąc pod numer 801-159-159, albo osobiście w siedzibie T UW PZ UW do protokołu;
  - 3) elektronicznie – wysyłając e-mail na adres reklamacje@tuwpzuw.pl.
3. T UW PZ UW rozpatruje reklamację i udziela odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, T UW PZ UW przekazuje osobie, która wystąpiła z reklamacją informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
4. T UW PZ UW udziela odpowiedzi na reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, a na wniosek występującego z reklamacją – pocztą elektroniczną.
5. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń zgłoszonych trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą występującego w terminie określonym w odpowiedzi na reklamację.
6. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
7. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta
8. T UW PZ UW przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla T UW PZ UW do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy (więcej informacji można znaleźć na stronie: rf.gov.pl) oraz Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (więcej informacji można znaleźć na stronie: https://www.knf.gov.pl/dla_konsumenta/sad_polubowny).

9. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia
10. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
11. W sprawach nieuregulowanych w OWU lub w umowie ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
12. W relacjach z konsumentem TUW PZUW stosuje język polski.
13. TUW PZUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
14. OWU w niniejszym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10.08.2022 roku.

ZAŁĄCZNIK DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA AUTOCASCO

Klauzula niemienności wartości pojazdu (opcja Auto Wartość 100%)

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ustala się, że:
  - 1) w razie powstania szkody całkowitej TUW PZUW ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia, pomniejszonej o wartość pozostałości, z zastrzeżeniem § 23 ust. 1 pkt 1 OWU;
  - 2) w razie kradzieży pojazdu TUW PZUW ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości sumy ubezpieczenia;
  - 3) stała wartość pojazdu obowiązuje w całym okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że nie stosuje się jej w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, o którym mowa w § 23 ust. 1.
2. Niniejszej klauzuli nie stosuje się:
  - 1) w umowach ubezpieczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo w ramach działalności w zakresie wynajmu samochodów;
  - 2) w umowach wieloletnich oraz umowach rocznych zawartych tego samego dnia na kilka kolejno następujących po sobie okresów ubezpieczenia.

Klauzula wariantu Wycena

Ustala się, z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia autocasco, że umowa ta zostaje zawarta w wariantcie Wycena, co oznacza że w umowie tej wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie wyceny sporządzonej przez TUW PZUW według zasad zawartych w systemie Audatex lub Eurotax lub DAT, z zastosowaniem:

- 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;
- 2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez TUW PZUW w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie siedziby ubezpieczającego lub ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, o której mowa w § 2 pkt 15 ogólnych warunków ubezpieczeń komunikacyjnych autocasco TUW PZUW;
- 3) cen części zamiennych zawartych w systemie Audatex lub Eurotax lub DAT, ustalonych stosownie do § 24 ust. 3 pkt 2 OWU;
- 4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach Audatex lub Eurotax lub DAT.